

Eleonora White s svojim vnukom Adam Patricom. Gospa White je bila 2. novembra letos, na posebni svečanosti v Sydneyu, v Kingsway hotelu v Cronulli, dodeljena za njeno dobrodeleno delo nagrada GOOD SAMARITAN AWARD. Več na 10. strani

Foto: S. Gregorič

Queensland, Gold Coast - Albina in Jože Vah. Jože vodi dve radijski oddaji v slovenskem jeziku, žena Albina mu pri eni pomaga. Pogovor urednice z Vahovimi na strani 11

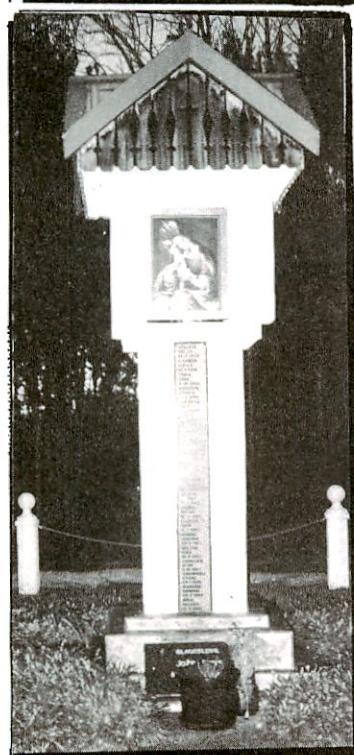

Foto: S. Gregorič

Znamenje v Sloveniji? Ne, kapelica na zemljišču slovenskega društva Planinka v Queenslandu. Več na 11. strani.

Elica Rizmal iz Melbourne je že dolga leta opravljala vlogo tolmača in prevajalca za Slovence v Viktoriji, zdaj pa je sprejela spričevalo o priznanju še uradno od NAATI - National Accreditation Authority for translators and interpreters. Spričevalo za prevajalca ima že deset let tudi Draga Gelt. Bilo bi zanimivo vedeti koliko prevajalcev oz. tolmačev, s priznanjem NAATI-ja imamo Slovenci v Avstraliji.
Ne bi bilo odveč, če bi se vsi oglašili slovenskemu veleposlanstvu v Canberri, ali konzulatu v Sydneyu ali pa kar našemu časniku.

14-DNEVNIK
CENA \$2.00

AVSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI INFORMATIVNI ČASNIK
THE VOICE OF SLOVENIA
THE AUSTRALIAN SLOVENIAN INDEPENDENT INFORMATIVE NEWSPAPER

Leto 1 / št. 14
17. NOVEMBER / LISTOPAD 1993

POMEMBNI DATUMI

* 25. oktobra 1993 je obrambno ministrstvo RS slovesno proslavilo drugo obletnico odhoda zadnjega vojaka Jugoslovanske armade iz Slovenije ter ob tej priložnosti podelilo medalje za junaštvo devetim borcem v slovenskem odporu leta 1991, Televiziji Slovenija, Radiu Slovenija in časopisu Delo pa plakete za poročanje v času slovenske osamosvojitvene vojne

* 5. novembra 1992 je bila Slovenija na prvem plenarnem zasedanju generalne skupščine Interpol-a, ki je potekala v Senegalu, sprejeta v članstvo te mednarodne organizacije

* 10. novembra 1993 je odpri novo sedišče SBS državne etnične televizije in radija v Sydneyu, ki sta zdaj pod lastno in skupno streho, prvi minister Avstralije Paul Keating. Med drugimi gosti sta bila prisotna tudi Alfred Brežnik, častni konzul RS, Toni Gržina in seveda voditeljica slovenskih oddaj Mariza Ličan

* 11. novembra 1993, na 75 obletnico konca I. svetovne vojne, so v Canberri pokopali posmrtnne ostatke avstralskega neznanega vojaka, ki so jih te dni pripeljali iz Francije. Ta vojna je trajala 10 milijonov žrtv, dvakrat več pa je bilo ranjenih. Z besedami "We will remember them" so se ob tej svečanosti spomnili tudi vseh padlih Avstralcev na bojiščih po vsem svetu. V Sydneyu je bil na vzporedni svečanosti na Martin Place-u prisoten tudi naš častni konzul Alfred Brežnik

V TEJ ŠTEVILKI:

- Srečanje z Mirkom in Anico Cuderman iz Queenslanda
- Seminar za slovenske učiteljice in učitelje iz Avstralije
- Pogovor z Jožetom in Albino Vah
- Utrinki iz naše slovenske skupnosti
- Poslovni večer gospodarskega združenja
- Poročilo Združenja prijateljev slovenske besede
- Portret Eleonore White

AKTUALNO Z UREDNIŠKE MIZE

Z MOJEGA DOPUSTA V QUEENSLANDU...

zaradi katerega ta številka G.S. zamuja za sedem dni. Okolišine so takšne, da je celotna priprava časnika vse tja do pakiranja in distribucije odvisna le od mene. Vsako številko delam z branjem časopisov, faxov, prispevkov in pisem z zmernim tempom točno 14 dni, saj je v vmesni čas treba prijeti še moje privatno življenje in dolžnosti - počitek ali dva, tu in tam kakšno slabo počutje ali bolezen, za dober dopust pa kot vidite skoraj da ni možnosti. Tudi v bodoče bo moralo priti vsaj še dvakrat-trikrat v letu do takšnih zamud, torej nerednega izida časnika. Nekaj podobnega si privoščijo recimo tudi pri verski reviji Družina. Gremo na dopust in enostavno ne bo izhajala. V vednost novim naročnikom moram poučariti - to, da sicer letna naročnina \$ 50 pokriva le polovico stroškov časopisa (torej kakih 12 številk) ostali denar pa moramo poiskati pri oglaševalcih, predvsem pa denarno prispevata dve osebi, ki sta med drugim tudi med ustanovitelji in člani upravnega odbora našega lista Glas Slovenije. Vsem novim naročnikom - bralcem našega časnika-izrekam dobrodošlico! Oglasite se nam kaj s svojimi mnenji, pohvalami ali kritikami, saj je časnik namenjen vsem Slovencem v Avstraliji in spoštuje mnenje vsakega posameznika.

Obisk pri Cudermanovih

Kolikokrat sem pisala naslov Cudermanovih: Campbell's Pocket, Mt. Mee, Queensland... in vedno sem si, kljub tistemu Mt. predstavljal morje in ravnino. Ko pa sta nas ljubezniva Mirko in Anica zapeljala na svojo farmo v kreber, na visoki hrib, se nisem mogla dovolj načuditi prekrasnemu pogledu v dolino in na nenačadne hribe, podobne piramidam in Babjem zebu na Bledu.

Ob pripravi te številke me nenehoma peče vest: kako to, da nisem s Cudermanovima naredila intervju? Pa pridem vedno do istega odgovora: ker ni bilo časa! Dan je minil kot bi pihnil. Anica in Mirko sta prišla po mene in moža v Brisban, nama pokazala nekaj znamenitosti in prvič sem pojedla sveže banane s plantaže, videla sem kako rastejo ananasi kot buče na zemljii; vedno sem namreč, kot večina ljudi, mislila da rastejo na palmi podobnemu drevesu.

V svojem nenačadnem in lepem domu sta nama Cudermanova postregla z vso svojo ljubeznivostjo in toplino (da o prevoženih 500 kilometrih sploh ne govorim). In ne samo nama. Da je bilo pred nama še na desetine drugih priča Anicin knjiga gostov, popisana na 64 straneh z besedami zahvale in s podpisimi Slovencev iz Avstralije, Slovenije (tudi najvišjih slovenskih politikov) ter od drugod po svetu in tudi z imeni gostov drugih narodnosti. V spomin na ta obisk mi bodo ostale fotografije, ena od teh je narejena pred značilnim slovenskim znamenjem pri vhodu v njihovo domačijo, ki je prvi znak, da na farmi Mirani (MIRko in ANIca) živijo Slovenci. Verjetno bo tudi v mojem vrtu pognala Anicin vejica dišečega roženkrahta. Mirko naju je z možem popeljal z malim kamionom navzdol po hribu na kravji pašnik, toda soparen dan vlažno tropskega Queenslanda me je hitro pognal nazaj v hišo. Pred nami je bila spet več kot 200 kilometrov dolga vožnja nazaj do Gold Coasta, vmes pa še ogled slovenskega društva Planinka. Vahovi so nas čakali v Casinu, kjer smo večerjali in se obenem spomnili tudi našega rojaka, bivšega predsednika Avstralske slovenske konference in sedanjega predsednika Slovenskega narodnega sveta NSW, Marjana Kovača, ki je direktor, menda se reče "of board" tega Casina. V mislih smo mu zaželeti čimprejšnjo ozdravitev.

Zaradi utrujenosti sem še manj dojemala in razumela ves živjav v igralnici, ki jo dnevno obišče okrog 17.000 ljudi. Za slovo sem v igri na srečo izgubila še deset dolarjev in Cudermanovi so nas popeljali do hotela, kjer smo se moralni poslovit.

Na sedemdnevn. dopust, prvi po petih letih, sem odšla z željo "da se spočijem od vsakodnevnih razburljivih novic (vojn), telefonov in faxov, še posebej pa od svojih rojakov Slovencev". Očitno nisem mogla brez njih. Pa mi ni žal. Bilo je kratko a prisrčno! Hvala Cudermanovim in Vahovim.

Vaša urednica
Stanka Gregorič

Gregorič

In še čudovito znamenje na zemljišču Sovenskega društva Planinka

Kadarkoli se srečata dva človeka, se jih pravzaprav sreča šest. Vsakdo je tak, kakršnega se vidi sam, kakršnega vidijo drugi in kakršen je v resnici.

William James

Z leve: Stanka z banano, Mirko in Anica

Naš hotel v Surfers Paradisu je bil samo kak kilometer od nebotičnika, v katerem stanujejo Vahovi. Večer z Albino in Jožetom je potekel v živahnem pogovoru. Na fotografiji: Stanka in Jože

PIŠEJO NAM...

Spoštovana gospa Gregorič!

Ce bi mogel verjeti v čudežu, bi dejal, da jih delate vi. Glas Slovenije je informativen, edinstven med slovenskimi izseljenci po svetu in tako izredno kvaliteten, da ga je tudi moja gimnazijška sošolka, profesorica slavistike na ljubljanski univerzi lepo pohvalila in ona je zelo resolutna in izredno kritična.

Meni Glas Slovenije pomeni več kot etnični radio in televizija (deloma, ker nisem vezan na določeno uro za branje).

Nikar ne mislite na prenehanje, ostanimo v stiku in jaz bom poskušal pomagati na take načine, ki so meni mogoči.

Najlepši pozdrav

dr. Marijan Filipič - NSW

Dr. Marijanu Filipiču, znanemu strokovnjaku za očesne bolezni v Sydneju se zahvaljujem za ljubezni pismo in prispevek v tiskovni sklad. Canek iz Dela pa bomo objavili v naslednji številki. Urednica.

Uredništvu G.S.

Zahvaljujem se vam za poslane številke časopisa Glas Slovenije. Veseli smo vsakega glasu Slovencev po svetu. Tudi v bodoče bi želeli časopis redno prejemati.

Tako med drugim piše Marinka Vičič iz Univerzitetne knjižnice v Mariboru

Naši zvesti bralci Marcelli Bole se zahvaljujemo za kratka pisemca in vzpodbudo, kakor tudi za njene pesmice. Prav tako lepa hvala za obširno pismo, pesmice in aforizme Danici Petrič.

Uredništvo

Članu uredniškega odbora G.S. in njegovi soprogi pa je med drugim sporočil dr. Lev Kreft, podpredsednik Državnega zbora RS, ki je bil pred kratkim s parlamentarno delegacijo v Avstraliji, sledeče:

DRŽAVNI ZBOR
REPUBLIKE SLOVENIJE

Spoštovana,
lepo je sprejeti slovensko pismo z druge strani sveta! Za fotografije, ki mi bodo v drag spomin na kratko, toda prijetno bivanje med Vami, se Vama najlepše zahvaljujem.

Oba zakona, namreč zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o državljanstvu in zakon o dvojnem državljanstvu, sta že v razpravi v Državnem zboru. Lahko Vama in vsem drugim Slovencem po svetu zagotovim, da kakršnokoli omejevanje možnosti pridobivanja državljanstva RS, ali celo preganjanje dvojnega državljanstva pri Slovencih v izseljenstvu ne pride v poštev. Niti en poslanec, niti ena poslanka, in tudi niti ena stranka v parlamentu nima s temi zakonskimi spremembami v mislih česa takega. Grebolj za ureditev nekaterih vprašanj, ki so se pojavila ob ozvedbi zakona o državljanstvu, in za razpravo o tem, koliko zaostriti pridobivanje državljanstva pri novih državljanih (v primerih, ko gre za možni sum špekuliranja z državljanstvom, navideznih sklepanj zakonskih zvez in podobno)...

Kakšne bodo te spremembe, je danes težko reči, saj se o teh vprašanjih (podobno kot drugod v Evropi in posebej v novih državah) kresejo različni pogledi. Gotovo pa je, da ne bodo v ničemer prizadele Vaših interesov, ki so naravnani k povezovanju slovenske diaspre s slovensko državo tudi s pravico do pridobitve državljanstva.

Lepo Vaj pozdravlja
dr. Lev Kreft, podpredsednik Državnega zbora RS

MNENJA IZRAŽENA V TEM ČASNIKU NE PREDSTAVLJajo VEDNO
MNENJA UREDNIŠKEGA ALI UPRAVNega ODBORA V CELOTI.
AVTORJI SAMI ODGOVARJajo ZA SVOJE PRISPEVKE. VSA PISMA -
PRISPEVKI NAJ BODO KRATKI -
OMEJITEV JE DO 230 BESED

IZ DIPLOMATSKO KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTEV RS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE
Sektor za Slovence po svetu
Ljubljana, Gregorčičeva 27

Zadeva: Seminar za slovenske učiteljice in učitelje iz Avstralije

Spoštovani gospod Gosnar!

V prilogi Vam pošiljam okvirni program seminarja za slovenske učitelje iz Avstralije in Argentine, ki bo potekal od 24. januarja do 13. februarja 1994. Seminar, ki ga organizira Sektor za Slovence po svetu v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo in šport, je namenjen slovenskim učiteljem, ki delujejo na južni polobli, saj časovno pada v obdobje poletnih počitnic. Naša želja je, da bi seminar postal tradicionalen in da bi se v nekaj letih seminarja udeležili vsi slovenski učitelji iz Avstralije in Argentine, kjer obstaja slovenski dopolnilni pouk. Zato vabimo, da se prvega seminarja v januarju 1994 udeležijo tri ali štiri osebe iz Avstralije. V kolikor bo možno, da se seminar lahko udeleži več učiteljev, Vam bomo nemudoma sporočili. Prosimo Vas, da o tem seminarju obvestite slovenske učitelje in učiteljice, ki delujejo v Avstraliji in sodelujete pri izbiri učiteljev, ki bodo prišli na seminar. Za Vaše sodelovanje se Vam najlepše zahvaljujemo.

prof. dr. Peter Vencelj, DRŽAVNI ŠEKRETAR

Pripomba: Aljaž Gosnar, odpravnik poslov Veleposlaništva RS iz Canberre prosi, da predloge pošljete v Veleposlaništvo, kjer imajo celotni program.

RAZPORED KONZULARNIH DNI ZA DECEMBER
Sydney - 6. 12. od 10h do 13h Parkroyal hotel Parramatta
6. 12. od 15h do 18h SD Triglav

Melbourne - 7. 12. od 10h do 13h Melbourne Parkroyal hotel
7. 12. od 15h do 18h SD Ivan Cankar Geelong
8. 12. od 10h do 14h Versko središče Kew, v prostorih SNS VIC

ČESTITKA

Etnični medijski hiši SBS televizije in radia ter našim slovenskim radijskim delavcem v Sydneju in Melbournu, ob uradni otvoritvi skupnih prostorov, ki je bila 10. 11. 93 v Sydneju, cestitam in jim želim pri delu še obilo uspeha.

Alfred Brežnik
Častni konzul RS

VELEPOSANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE
EMBASSY OF SLOVENIA

Advance Bank Centre-Level 6, 60 Marcus Clarke street, Canberra City, tel.: (06) 243 4830 fax: (06) 243 4827. Pisma in drugo pošto pošljite na naslov: Embassy of Slovenia, P.O.Box 284, Civic Square, Canberra ACT 2608.

Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00-17.00 ure; uradne ure pa so od 10.00-14.00 ure. Odpravnik poslov: Aljaž Gosnar; upravno konzularni referent: Tina Omahen.

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
NOVA ZELANDIJA

Eastern Hutt Road, Pomare, Lower Hutt (Wellington), častni konzul Dušan Lajovic, tel.: (04) 567 0027, fax: (04) 567 0024

Poštni naslov:
P.O.Box 30247, Lower Hutt, New Zealand

Naslov v Avstraliji:
78 Victoria Street, Smithfield, Sydney, NSW 2164 .

tel.: (02) 604 5133; fax: (02) 604 009

Poštni naslov:
P.O.Box 188, Coogee, NSW 2034

Slovenija

Leto turizma 93

**EUROPEAN NETWORK
LIMITED**
in publikacija ter kartica
WELCOME TO SLOVENIA

KAJ JE EUROPEAN NETWORK LIMITED ?

ENL so ustanovili v Združenih državah Amerike. Družba se ukvarja izključno s promocijo turističnih ciljev v Evropi. Svojim strankam, uglednim poslovnim ljudem, medijskim zvezdam in osebam iz javnega življenja, obrtnikom, športnikom in vsem tistim, ki zaradi dela ali zabave veliko in radi potujejo, želijo ponuditi možnost, da bi z uporabo ene od njihovih benefičijskih kartic bili deležni znatnih popustov pri njihovih poslovnih partnerjih: v hotelih, restavracijah, pri lastnikih športnih terenov, pri rent a car in letalskih družbah, prav tako pa tudi pri podjetjih in organizacijah, ki so združena v veliko mednarodno turistično ponudbo, pod imenom ENL. ENL je n.pr.lastnik HOTELS INTERNATIONAL CLUB-a, ki zajema hotelsko ponudbo v skoraj vseh evropskih državah. Predstavniki ENL so v Avstriji, Beneluksu, Švici, Nemčiji, Španiji, Franciji, Veliki Britaniji, Madžarski, Češki, Rusiji, Italiji, Hrvaški, Skandinaviji, Poljski, Portugaliji in v Sloveniji. ENL je izdal posebno kartico "Welcome to Slovenia" (izgleda kot Master Card), ki jo lahko kupi vsak pri zastopnikih ENL in velja za eno leto. Ugodnosti zagotavlja izključno osebi, na katero ime je izdana in ni prenosna. Kartica nudi določen popust, od 10 do 50 %, pri vseh partnerjih ENL, ki jih predstavljajo v publikaciji **WELCOME TO SLOVENIA, ON THE SUNNY SIDE OF THE ALPS**. V njej so vsi podatki o Sloveniji v slovenskem, hrvaškem, madžarskem, angleškem, nemškem in italijanskem jeziku.

Ce želite postati član ENL ali pridobiti kartico **WELCOME TO SLOVENIA** se oglasite na naslov Rikarda Zwickerja, ki je predsednik slovenskega predstavnštva:

EUROPEAN NETWORK LIMITED, Department of Slovenia, P.O.Box 67, 64280 KRAJSKA GORA, Republic of Slovenia, Fax: + 386 64 881 131.

*

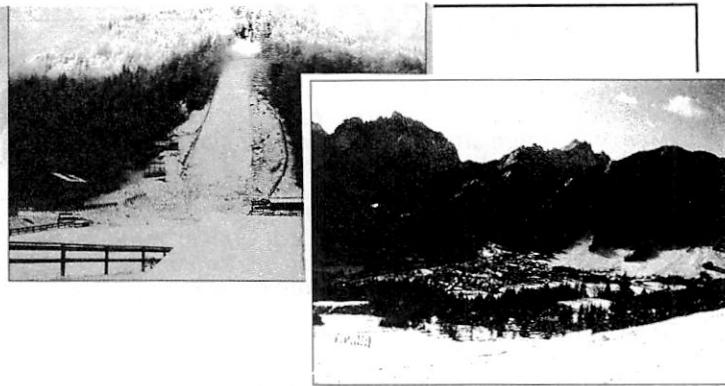
SEJEM REHATEH ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE - 27. oktobra, je ljubljansko sejmišče odprlo vrata že 24. razstavi Narava—Zdravje, vendar letos z novim imenom Zdravje—Rehateh, saj je bila letos v okviru tega sejma 2. razstava rehabilitacijskih izdelkov in materialov. Predstavili so zdravo prehrano, zdravljenje in zdravilna sredstva, kozmetiko in podobno. Posebno pozornost pa je pritegnila razstava Vrtičarske univerze z biološkim poljedelstvom in vrtnarenjem. Nastopal je 201 razstavljač iz 11 držav. Slovenske železnice so tudi tokrat pripravile poseben popust za obisk sejma z vlakom.

*

MOJA DEŽELA UREJENA IN ČISTA - Slovesna podelitev priznanj najboljšim bo v začetku decembra v Novi Gorici. Med zdravilišči so zmagale Terme Catež, med izrazito turističnimi kraji Portorož, med mesti z več kot 20.000 prebivalci Nova Gorica, med turističnimi kraji Ptuj, med izletniškimi prehodnimi kraji Mojstrana, med drugimi kraji Kotlje, med srednjimi šolami srednja šola za gostinstvo in turizem iz Ljubljane in med osnovnimi šolami šola iz Brežic.

*

RAZSTAVA O ŠKOCJANSKEM ZATOKU V LJUBLJANI - razstava Škocjanski zatok - oaza na pragu Kopra je bila zaključena v Križankah 6. novembra. Pripravilo jo je Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Sklad za naravo Slovenije in Mestni muzej Ljubljana. Na več kot osemdesetih barvnih reprodukcijah so predstavili rastlinsko in živalsko bogastvo Škocjanskega zatoka. Prikazali so človekove posege v ta prostor in njihove posledice. Kljub prizadevanjem in podpori strokovne javnosti ter naklonjenosti javnega mnenja pa koprske oblasti še vedno ne ustavijo zasipavanje Škocjanskega zatoka.

KRAJSKA GORA

Turistično društvo Kranjska gora, Tičarjeva 2

64280 Kranjska gora

Telefon iz Avstralije: 0011 386 64 881 768

Fax: 0011 386 64 881 125

Na severozahodu Slovenije, pod visokimi vrhovi Prisojnika in Razorja, prav ob meji z Avstrijo in Italijo "gnezdi" Kranjska gora - nekoč mala Borovška vas. Kar so bile nekoč majhne kmetije in bogato posestvo Liznjekovih (ki je danes preurejeno v muzej), se je prelevilo v moderen športni center, ki v zimskem času gosti tekmovalja za svetovni pokal v alpskem smučanju - pokal Vitranc. Sem prihajajo ljubitelji smučanja, drsanja, zimskih sprehodov in drugih športnih užitkov. Nedaleč od tod je Planica, kjer se vsako leto organizira tekmovalje v smučarskih skokih, za Slovence pravi smučarski praznik. Ljudje živijo v pričakovanju še večjega praznika leta 2002, ko bodo morda tu s sosednjima deželama, Avstrijo in Italijo, organizirali zimske olimpijske igre. Poleti je kraj v zelenju in cvetju, alpinisti se od tod odpravljajo na okoliške gore. Kranjska gora nudi 4.000 ležišč v hotelih, počitniških domovih, apartmajih in privatnih sobah.

*

ZLATI BOBEN PORTOROŽ '93 - je bil od 9. do 12. novembra letos. Na tem festivalu tržnih komunikacij se je predstavilo 38 domačih in tujih tekmovalcev z več kot 200 oglaševalskimi deli. V času priprave našega časnika še ne vemo kdo je prejel nagrado zlati boben, palčice in vrtnico. Na festivalu so predstavili projekcijo nagrajenih filmov Cannes '93, razstavo tiskanih oglaševalskih plakatov, ustanovili so Slovensko oglaševalsko zbornico, v starem hotelu Palace so vsak večer pripravili "happy hour", na sporednu pa je bil tudi teniški turnir. V paradi mednarodnih agencij so se med drugim predstavili COMWORLD - menarodna mreža srednje velikih neodvisnih agencij iz 14 držav; D'ARCY MASIUS BENTON&BOWLES - mednarodna mreža 65 oglaševalskih agencij, ki v 43 državah ustvarja 5,1 milijarde USD prometa; DDB NEEDHAM WORLD-WIDE - mednarodna mreža 138 agencij v 57 državah ustvarja 5,8 milijarde USD prometa, zadnja tri leta je osvojila na festivalih v Cannesu največ nagrad za kreativnost; DEMMER&MERLICEK - ena največjih avstrijskih agencij; GREY ADVERTISING - mednarodna mreža 266 agencij iz 61 držav, ustvarja 4,5 milijarde USD prometa; LINTAS WORLDWIDE - mednarodna mreža 163 agencij; SAATCHI&SAATCHI CO. - delniška družba in drugi.

*

ŠE ENO PRIZNANJE OB LETU TURIZMA - Na Osnovni šoli Vere Šlander na Polzeli so pripravili sklepno priznitev ekološkega projekta *Postanimo prijatelji zemlje*, celjska turistična zveza pa je zaslужnim podelila priznanje. V akciji je posebna komisija obiskala 35 krajev in 61 šol, ki so se potegovali za naziv najlepšega kraja oziroma šolskega okolja. Laško je prejelo priznanje kot najlepši kraj.

*

POGAČNIKOV DOM PRVI MED KOČAMI - Poletno-jesenjska akcija Planinske zveze Slovenije in časnika Delo Iščemo najprijetnejše planinsko domovanje je podelila prvo mesto Pogačnikovemu domu na Kriških podih, drugo mesto Koči na Golici in tretje Koči na Planini pri jezeru. V sredogorju je tudi letos zmagal Poštarški dom na Vršču, drugo mesto je pripadlo Koči na planini Razor in tretje mesto Domu na Kumu.

TO IN ONO IZ SLOVENIJE

MEDNARODNA DEJAVNOST SLOVENIJE

- V preteklih dneh je bila v Sloveniji izredno bogata mednarodna dejavnost. Omenimo le obisk predsednika Češke republike Václava Havla in grškega zunanjega ministra Karolosa Papuljasa. Papuljas je povedal, da bo njegova vlada kmalu sprožila postopek za ukinitev vizumov za slovenske državljanje, saj je znano, da je Grčija še edina država Evropske skupnosti, za katere potrebujejo slovenski državljan vizum. Obisk je bil še bolj pomemben zato, ker bo Grčija 1. januarja prevzela predsedstvo v Evropski skupnosti, takrat pa bo tudi večina pogovorov o pridruženem članstvu Slovenije.

Izrael in Slovenija pa sta 26. oktobra že podpisala sporazum o odpravi vizumov.

ŽRTVE DRUGE SVETOVNE VOJNE IN KOMUNISTICNE REVOLUCIJE

- Skorajda ni številke dnevnika Slovenec in Družine, ki ne bi prinašala vesti o novih odkritijih spominskih plošč žrtvam druge svetovne vojne in komunistične revolucije. Pojavljajo se spominske plošče in druga obeležja, v katere so vklesana imena pobitih, ki jim do sedaj ni bilo mesta nikjer po Sloveniji. Nemogoče je našteti vse kraje in žalne slovesnosti - Predoselje, Dobrnič, Dolenja vas pri Ribnici, Cerkle na Dolenjskem, pri Horjulu itd. itd. Na dan, ko se spominjamo vseh mrtvih pa so prvič zaznamovali tudi grobišča-brezna "pod gomilom" v Grgarju ter "za Lesnikom" in "za Čvetrežem" v Trnovem, v katere so jugoslovanske oblasti vrgle doslej še neugotovljeno število domnevnih političnih nasprotnikov, predvsem Slovencev in Italijanov iz Gorice.

Ob dnevu spomina na mrtve so pripravili tudi v Trnovem spominsko slovesnost. Ta pa je bila za padle borce 9. korpusa - žrtvami vojne iz novogoriške občine.

USTREZNA ZAKONODAJA KOT POGOJ

ZA SPRAVO - V Cankarjevem domu so pripravili okroglo mizo spravi oziroma o deklaraciji o narodni spravi. Priredilo jo je Združenje ob Lipi sprave. Na njej so sodelovali Stanislav Klep, pisec deklaracije o narodni spravi, dr. Jera Vodušek-Starič, zgodovinarka na Institutu za novejšo zgodovino (avtorica odmevine knjige Prevzem oblasti 1944-1946), dr. Janez Persič, zgodovinar in docent na ljubljanski univerzi ter Ivo Žajdela, časnikar.

Med drugim je bilo opozorjeno, da se zakon o popravi kričiv pripravlja že zelo dolgo in to srečanje je pokazalo, da se mora stanje čim prej spremeniti. Postavilo pa se je tudi vprašanje ali je sprava sploh mogoča, saj je še vedno navzočih preveč ovir.

ZASEDANJE UNESCA V PARIZU - Od 25. oktobra do 16. novembra je potekalo v Parizu zasedanje UNESCOA, na katerem je sodelovalo 179 držav članic, med njimi tudi Slovenija. Delegacija je vodil minister za znanost in tehnologijo dr. Rado Bohinc. Za udeležbo ZRJ na konferenci je glasovala samo Rusija.

NATO IN ATLANTSKA ZVEZA

- 27. oktobra, na dan, ko se je slovenski parlament z večino odločil za vključitev v NATO in ZEU, so v Ljubljani ustanovili ATLANTSKI SVET Slovenije.

OB DNEVU REFORMACIJE - Dan reformacije, ki je v Sloveniji tudi državni praznik, je obeležilo 18 tisoč vernikov evangeličanov, od katerih velika večina živi v Prekmurju. Organizirani so v trinajst gmajn oziroma cerkevih občin, od katerih je deset v Prekmurju, po ena pa v Apačah v radgonski občini, Ljubljani in Mariboru. Pravnik so verniki obeležili z mašami, koncerti, v ljubljanski cerkvi pa tudi s pogovorom o vlogi

OKTOBRSKA INFLACIJA V SLOVENIJI 2,9 odstotka

in pomenu protestantizma za nastanek prve slovenske knjige.

ADRIA IN LUFTHANSA UVEDLA SKUPNO PROGO - Ljubljano in Frankfurt povezuje od 31. oktobra letos letalska proga dvakrat na dan. Slovenski potniki bodo lahko odslej leteli po konkurenčnih cenah tudi v oddaljenejše države z ljubljanskima (prek frankfurtskega) in ne več z letališčem sosednjih držav (Celovec, Gradec, Dunaj, Trst ipd.) Pri Lufthansi štejejo Adrio Airways med zanesljivejše letalske prevoznike in tako lahko skupno ponudijo najboljši letalski prevoz kamor koli na zemeljski obli.

ITALIJANSKI PARTIZANI NA OBISKU V SLOVENIJI - Na povabilo izvršnega odbora Zveze združenih borcev Slovenije je prišla na dvodnevni obisk osemčlanska delegacija nacionalnega odbora. Vsesržnava združenja partizanov Italije, ki jo je vodil njen predsednik, heroj Italije in dosmrtni senator Arrigo Boldrini. Delegacijo je sprejel Ivan Dolničar, nato pa jim je pripravil sprejem Milan Kučan. Pogovarjali so se tudi s predstavniki ministrstva za delo, družino in socialne zadeve.

V LJUBLJANI IN KRŠKEM je potekala enodnevna vaja Posavje '93, s čimer so hoteli preveriti in izpopolniti organiziranost, usposobljenost in opremljenost vseh, ki so zadolženi za zaščito in reševanje ob morebitni jedrske nesreči v Nuklearni elektrarni Krško.

LASTNIKI SLOVENSKIH POČITNIŠKIH DOMOV

v istrski Pineti (Hrvaška) so se na sestanku dogovorili, da bodo od slovenske vlade odločno zahtevali zaščito in zagotovilo za povrnitev možne škode, saj je Hrvaška tja naselila begunci iz BIH.

HRUŠICA - Odprli so 13 kilometrov dolg odsek avtoceste od Vrbe do Hrušice.

BILE PRI PIVKI - S častnim postrojem vseh rodov slovenske vojske se je na notranjskih Bilah končala doslej največja vojaška vaja v samostojni Sloveniji "Pivka '93".

MOST MIRU - Župana obmejnih mest Gornje Radgöde in Bad Radkersburga, so most čez reko Muro poimenovali Most miru.

V LOGU PRI VIPAVI je bila osrednja proslava Svetovnega misijonskega dneva.

SLOVENSKA LEPOPOTICA METKA

ALBREHT je odpotovala v Sun City, kjer bo 27. novembra na tekmovanju za Miss sveta razen svoje lepote predstavila tudi lepote svoje dežele Slovenije.

OKTOBRSKE POKOJNINE so se v Sloveniji zvišale za 1,8 odstotka in bo tako najnižja pokojnina za polno pokojninsko dobo znašala 24.607 tolarjev (SIT).

SKOZI DOMŽALSKO OBČINO bo potekala nova avtocestna povezava z vzhodno Slovenijo, graditi, oziroma širiti pa namegovajo tudi magistralno cesto iz Ljubljane prek Crnuč, Trzina, Domžal in naprej proti Dobu.

KRANJ-JEZERSKO - Že nekaj mesecev pa tudi obnavljajo cesto Kranj — Jezersko na odseku med Britofom in Hotemažami.

MARIBOR: Mariborski grb izhaja iz mestnega pečata, in sicer iz 13. stoletja. Prikazuje mestna vrata z okroglima stolpoma ob obzidju. Med strehama stolpov je z glavo navzdol upodobljen ptič. Eni so menili, da gre za orla, drugi pa, da za goloba. Verjetno bo veljalo slednje, kajti heraldika uči, da orel ni nikoli upodobljen z glavo navzdol. Golob naj bi v 13. stoletju simboliziral farnega patrona Janeza Krstnika.

BOMBNI NAPADI IN EKSPLOZIJE POSTAJAJO TUDI V SLOVENIJI DEL VSAKODNEVNEGA ŽIVLJENJA

Zdaj je o takšnem ali drugačnem obračunavanju govora na Celjskem (vzroki naj bi bili tudi tekmovanja v podjetništvu). Pred dnevi je odjeknila močna eksplozija v točilnici picerije Jožeta Smodeje v Ljubecu. Pred meseci je n.pr. v Atomskeh toplicah, v baraki blizu odprtega kopališča in avtokampa, eksplodiralo podtaknjeno eksplozivno sredstvo. Brez odgovorov je tudi nočni streški obračun, ki se je pred tedni, v stilu Al Caponeja, odigral v Radečah. Temu je dodati še nekaj kraj avtomobilov in fizičnih napadov.

Po Sloveniji (Velenje, Kamnik, Jesenice, Maribor, Ljubljana, Kranj itd.) je tudi vse več pretegov, obračunavanj in ubojstev, v katerih so storiliči ali žrtve, ki vse pogosteje nosijo imena "južnih bratov" iz bivše Jugoslavije.

KLJKASTI KRIŽI NA JUDOVSKEM POKOPALIŠČU

Zdaj je dan mrtvih prišel prej, kakor pa so se začela obnovitvena dela na ljubljanskem judovskem pokopališču. Devetnajst nagrobnikov, ki so bili porisani s kljkastimi križi pred dvema mesecema in pol, ne bo tako lahko obnoviti. Po tradiciji so judovski grobovi skromni in še novejši so iz marmorja; zato se je barva zažrla v kamen in poškodbe se očitno ne bodo dale kar izbrisati s kropo. Prijazni ljudje in prijazne ustanove so se odzvale in dela bo do konca novembra opravil Restavratorski center RS.

RIGONCE - Kakšnih dvesto metrov od hrvatske meje, na mestu, kjer je prvega dne boja za samostojno Slovenijo padel domačin Jernej Molan, je bila spominska slovesnost. Minister za obrambo Janez Janša je odkril obeležje in ob tem spregovoril o neenakem boju 24 teritorialcev, ki so zaustavili pot tankovski enoti JA v osrečje Slovenije.

"Danes bi, če bi znova prišel sovražnik, lahko odgovorili drugače, z veliko večjoognjeno močjo kot leta 1991, toda z enako ljubeznijo do domovine. Prepričan sem, da bi tudi v tem delu Slovenije - kot leta 1991 - vstali proti vsakemu sovražniku", je dejal Janez Janša.

VSE MANJ TERITORIALNA OBRAMBA IN VSE BOLJ SLOVENSKA VOJSKA - Po zakonu o obrambi RS bodo ime Teritorialna obramba spremenili v ime Slovenska vojska.

VITEZI VINSKEGA REDA

Udjedr građansko-panonskega reda vitezov vina so se tudi letos zbrali na svoji osrednji letni svečanosti v palači Esterhazy v Eisenstadt. Letos je pripadla čast viteza vinskega reda Ivanu Borku, kot prvemu neposrednemu slovenskemu vinogradniku in kletarju. Titulo vitezov vinskega reda je imelo doslej v Sloveniji pet oseb: Fedor Pirkmajer, dr. Jože Colnarič, Jani Gonc, pater Mirko Pihler in Boris Beloglavec.

SLOVENSKI DVIGALEC UTEŽI NA SVETOVNEM PRVENSTVU V MELBOURNU

Marko Uraker, dvigalec uteži je pred dnevi prispeval s svojim očetom trenerjem v Melbourne. Na letališču ju je dočakala lepa množica slovenskih rojakov. Svetovno prvenstvo v dviganju uteži se odvija v Royal Exhibition Hall, Nicholson str. Carlton in Marko bo nastopal 18. novembra.

VROČE TEME

SRBOM SE ŠE VEDNO KOLCA PO SLOVENIJI...

Bivši prvi človek jugoslovanske Udbe Božo Spasič iz Beograda je bil pred kratkim aretiran, ker je hotel prenesti čez madžarsko mejo dokumente, ki naj bi kompromitirali slovenske politike Milana Kučana, Janeza Drnovška, Igorja Bavčarja in Janeza Janšo. Ali je bila ta "aretacija" srbskih oblasti samo zato, da bi pridobila pozornost svetovne javnosti?

Po teh dokumentih naj bi namreč prejmal Janez Janša provizijo od avstrijskega trgovca z orožjem. Za ostale tri politike pa je Spasič poskrbel s fotografijami. Na eni izmed fotografij naj bi bila Milan Kučan in Bavčar v delikatni pozici neko avstrijsko prostitutko. Do kod sega srbske neukusne intrige kaže tudi druga (verjetno zmontirana) fotografija golega Janeza Drnovška v družbi z nekim "prijateljem"...

V "igrice" s Spasičem se je spravil slovenski tednik Mladina, ki v zadnjih nekaj številkah prinaša intervju s tem udbovcem, ugiba in zbijajo dokaj neukusne šale na račun omenjenih slovenskih politikov.

Piko na "i" pa je Mladina dodala še v zadnji 43 številki od 2. novembra letos, kjer je zabeležila trditve Spasiča, da je Janez Janša že pred letom 1986 delal za Udbo in opisuje kakšne so bile njegove naloge itd.

Slovenska obveščevalna služba SOVA je 2. novembra letos spustila Spasičeve dokumente v javnost in jih na svoji tiskovni konferenci razglasila za FALSIFIKATE.

Toda Spasič ne odneha, gre še naprej in v Mladini trdi, da je nastavil SOVI le kost - nekaj najnepomembnejših dokumentov in fotografij, glavno pa šele pride.. Spasič med drugim pravi tudi:

"*Kot sem opazil na televizijskih posnetkih, je Janez Janša v teh dneh zelo zaskrbljen... pričakujem, da bo vaš predsednik vlade do naslednjega petka odstopil. Sicer pa, če sem pravilno obveščen, vaša vlada nenehno zaseda zaradi omenjene afere...*" *

Tudi dopisniki beograjskih časnikov poročajo, da so slovenski politiki zaradi afere Spasič ob spanec in se sprašujejo, koliko lahko grožnje nekdanjega udbovca vplivajo na slovensko politiko? Tako na primer Večernje novosti ugotavljajo, da je postalno vprašanje, ali bodo Srbi vrgli z oblasti sedanjou politično garnituro v Sloveniji ali ne. Postavlja se tudi vprašanje kakšno je resnično ozadje vsega početja Spasiča. Srbi dalje zbadajo češ, da se Slovenci sami grizejo med seboj in tekmujejo z aferami in ni potrebno, da bi jih še oni kompromitirali.

Da se Srbom močno kolca po Sloveniji, ne le na Balkanu, ampak tudi v Avstraliji, kažejo zadnje čase "pikanja" na srbskih oddajah SBS radia, vsaj v Melbournu, ki jih vodita Bob Radulovič in Gordana Marinkovič Gambos, za katere smo bili Slovenci "bečki konjušari". Pred dnevi so najavili n. pr.: "A sada vesti sa brdovitog Balkana..." (Srbi hočejo po vsej sili, da bi bila tudi Slovenija na Balkanu), poročila so bila o Sloveniji. V njih je bilo rečeno, naj si Slovenija nikar ne domišljuje, da ni vpletena v to vojno, saj se pokanje granat iz hrvaškega ozemlja sliši tudi do slovenskih krajev, kaj pa nesporazumi s Hrvati, zasedba slovenskih počitniških domov itd. V času, ko se drugi ubadajo s tragedijami vojne in begunci, se pri Slovencih vrstijo afere...

Toda Srbi bodo morali kmalu pričeti prati svoje lastno umazano periko med seboj, saj ga ni malo. Tudi v Avstraliji, kjer prihaja do ostrih incidentov med samimi pravoslavnimi duhovniki ter društvi in drugimi organizacijami. V sami ožji Srbiji pa je nastopil čas predvolilnih umazanih igr. Potem, ko jim je uspelo spreti vse strani na Balkanu se gredo mirovnike in moraliste in danes zadovoljno opazujejo ubijanja med samimi muslimani ter med muslimani in Hrvati. Svet pa enostavno noče in ne more razumeti, da so oni prvi in edini agresorji, povzročitelji te vojne. Prebivalci Srbije skorajda nimajo več kaj jesti, vojni zločinci in kriminalci Milošević, Šešelj in Arkan pa drug drugemu, v borbi za oblast, mečejo v obraz nečednosti, ki so jih počeli in še počenjajo. Tako je imel Miloševiča njegov donedavni zaveznik Šešelj za največjega mafijaša v Srbiji (to ni nič novega), češ, da je vedel za nečedne posle bančnikov, ki so ljudstvo oropali; Arkan pa da je kriminalec (tudi to ni skrivnost, saj ga je že pred leti, še pred vojno, iskal Interpol po Evropi zaradi ubojstev in kriminala). Takšni ljudje torej danes vodijo srbsko ljudstvo in še jim ni dovolj gorja, ki so ga povzročili na Balkanu, destabilizirati želijo še Slovenijo...

čini nad an i hči uči slovenšči, zelo dobro vrogoškočke po
čaki, nako i morda rodu
maznajščini. Pr i morda rodu
ekakšen mehki, uudi, yina uera
nemški in "ursku" uudi, yina uera
maki, uudi, yina uera

TISK

DRUŽINA

Po skrbnih pripravah, prevodu iz francoščine in večkratnemu pregledu slovenskega besedila lahko pri DRUŽINI sporočimo, da je slovenski prevod Katekizma katoliške Cerkve izšel 28. oktobra. Slovenski natis je prvi med slovanskimi jeziki in četrti na svetu. Cena 804 strani obsegajočega besedila bo skupaj s 5-odstotnim prometnim davkom 3150 SIT (slovenskih tolarjev). Naročite ga lahko na naslov: Družina, slovenski katoliški tednik, Cankarjevo nabrežje 3, Ljubljana 61001, p.p. 95, Slovenija.

NAŠA SLOVENIJA

Revija Naša Slovenija bo skupaj z Radensko iz Radencev tudi letos organizirala srečanje slovenskih združenj. Prieditev bo 26. decembra in bo razdeljena na tri dele:

1. Pogovor predstavnikov slovenske vlade in Obrtne zbornice Slovenije s predstavniki slovenskih društev oz. slovenskih skupnosti v evropskih državah.
2. Kulturni del srečanja v katerem bodo sodelovali pevski zbori, dramski igralci, Vlado Kreslin s svojo Beltinško bando. Postavili bodo razstavo risb učencev dopolnilnega pouka.
3. Zabavni del prireditve, kjer bo nastopil Alfi Nipič s svojimi muzikanti.

SLOVENECK

Ob nastajanju vse večjega števila spomeniških "obeležij" po Sloveniji, razmišlja Marijan Tršar po dnevu Vseh svetih in Vernih dušah ali Dnevu mrtvih, kot se je izraz razširil po Sloveniji, še tako: "...Klub že nekaj časa javno priznani resnici o množičnosti pomorov se človek vnoči zgrozi ob spiskih teh fantov, mož, déklet in žena, zakaj dolge vrste v črke vklesanih imen 'molče trobentajo' o tej najhujši hekatombi (množični pomor, pokol, prelivanje krvi) v slovenski zgodbini..."

NOVO DOBA

tednik iz Sydneya, nekoč s predvsem jugoslovanskim obeležjem, je prenehal izhajati 26. oktobra letos. Novo doba je izhajalo 33 let (zadnje čase pod imenom Novo vrijeme). Casnik je imel dolga leja tudi slovensko stran, katere uredniki so bili tokom let Jože Čujoš, Lojze Košorok, sodelovala pa je tudi Pavla Gruden. V Novo doba so dopisovali med drugimi se Jože Žohar, Bert Pribac in Ivanka Škof. Stanka Gregorič je dopisovala v slovenskem in hrvaškem jeziku, vendar je prišla z uredništvom v konflikt že leta 1988, ko so se ji zapisali prvi instinktivni dvomi o liku in vlogi Miloševiča, o srbski ekspanzionistični politiki, o srbskem teroru nad Albanci na Kosovem, ki je dal slutiti, da se bo razširil po vsej takratni Jugoslaviji in seveda dosegel tudi Slovenijo (v prispevku Komu zvoni - zvoni tebi, je opozarjala Slovence na prihajajoče nevarnosti s strani Srbov). Pisala je o odnosu jugo - zvezne vlade do Slovenije in JLA do slovenske "četverice", še posebej do Janeza Janše, o prebujanju slovenske mladine in nastanku novih strank itd. Predvsem zaradi članka o Miloševiču, ki ga je že tiste čase opisala takšnega, kot ga poznamo danes, ki je bilo prepovedano se naprej dopisovanje v ta list (Novo doba). Treba je poudariti še to, da je takratni urednik slovenske strani Lojze Košorok prišel zaradi pisanja Gregoričevev v težave, saj je bil v uredništvu zaposlen in bi lahko bil ob službo. Lojze pa je še naprej redno objavljal vse takratne razvojne dogodke "slovenske pomladi" in aktivnosti avstralskih Slovencev, ki so bile seveda, po letu 1988 še posebej antikomunistične in antijugoslovanske in ki so težile k slovenski samostojnosti. Novo doba je odkupil Ivan Jelačič in ustanovil popolnoma novi urednik

NOVA HRVATSKA

ki je izšel, prav tako v Sydneu 9. novembra letos.

PRIJATELJI SLOVENSKE BESEDE - VIKTORIJA OD AVGUSTA DO OKTOBRA 93

Poroča Aleksandra Ceferin - predsednica

Združenje je imelo do danes dva sestanka članov in pet sestankov odbora za pripravo plesa slovenskih maturantov. To je naš prvi projekt letos, ko praznujemo dvanajstletnico slovenske mature in sedemnajstletnico slovenskega šolskega pouka v Viktoriji.

Priprav in urejenega je bilo že precej. Klube smo naprosili, da nam v ta namen dajo dvorano brezplačno na razpolago. Dobili smo ponudbe od vseh klubov, od nekaterih za letos, od drugih za kdaj pozneje. Sprejeli smo ponudbo od Jadrana in so priprave že precej napredovale. Zabavni ansambel - Plave noči - je že rezerviran. Mladina, pod vodstvom Rolanda Mraka (maturant 1988) pa pripravlja plakate, vstopnice in podobno. Povabili bomo predvsem vse maturante in učitelje od leta 1981 do danes. Ker še nimamo vseh naslovov, bi prosila vsakogar, ki je bil maturant ali poznal kakega maturanta, da nas pokliče in nam da potrebne podatke. Prosim pokliče:

Sandi Ceferin zvečer na telefon 571 9360 ali

Viki Mrak podnevi na telefon 320 3808

Namen imamo zaprositi klube in versko središče, da obesijo plakate v svojih prostorih. Naši člani po klubih pa bodo lahko sprejemali rezervacije.

Naše združenje je bilo ustanovljeno predvsem, da poveže kulturne delavce, mladino in vse, ki se zanimajo za slovenski jezik in kulturo. Ne pričakujemo velikega dobička od prireditve maturantskega plesa. Upamo pa, da se bo odzvalo dovolj Slovencev in njihovih prijateljev, da bomo krili stroške. Kar nam ostane denarja, je namenjeno - po poravnavi raznih stroškov Zduženja - učenju slovenščine.

POVABILO NA

PLES SLOVENSKIH MUTORANTOV
Sobota, 11. decembra 1993 ob sedmih zvečer
v Slovenskem Primorskem socialnem klubu
JADRAN

(Duncan's Lane, Diggers Rest)

Povabljeni so predvsem vsi maturanti od leta 1981 do 1993, vsi učitelji in učenci slovenskega jezika, vsi Slovenci in njihovi prijatelji

Upamo, da se bodo Slovenci odzvali v velikem številu in skupaj praznovali to važno obletnico. Vse informacije boste dobili po radiu, v klubih in verskem središču, lahko pa tudi pokličete gornji številki. Vstopina bo \$ 10.00 na osebo, večerja posebej \$ 10.00. Prosimo, da rezervirate vstopnice najkasneje do 24. novembra.

VPISOVANJE NA POUK SLOVENSKEGA JEZIKA V LETU 1994

Vpisovanje se je pričelo v Victorian School of Languages v soboto, 23. oktobra in se bo nadaljevalo do konca novembra, vsako soboto od 9h do 12h dopoldne. Slovenščina se poučuje v University High School, Story Street, Parkville, v bližini otroške bolnice. Lahko se vpisajo učenci od četrtega letnika osnovne šole do dvanajstega letnika VCE. Za vpis v enajsti letnik VCE se pričakuje nekaj let formalnega učenja. Sprejmemo tudi odrasle. Solnitra za učence do desetega letnika je \$ 35, za VCE študente pa \$ 45 letno.

VAŽNO!

Če želite vpisati vašega otroka na pouk slovenskega jezika, storite to takoj, če ne bo dovolj učencev za nižji letnik, se bo ta ukinil. Dana je tudi možnost, da se otroci učijo slovenščine potom korespondence, vsaj enkrat na mesec pa morajo priti v razred. Za informacije kličite g. Aleksandro Ceferin na 802 4326.

28. BORŠNIKOVO SREČANJE V MARIBORU

S slovesno podelitvijo nagrad in priznanj za najboljše gledališke dosežke v minuli sezoni in pdelitvijo Boršnikovega prstana se je sklenilo 28. Boršnikovo srečanje, slovenski gledališki festival.

V uvodnem govoru je dr. Dimitrij Rupel predsednik odbora državnega zbora za kulturo poudaril, da se kultura po obdobju, ko je kot "druga stranka" pripomogla k oblikovanju države, ne sme zazibati v brezdelju ali samozadovoljivosti, ampak mora postati tvorni dejavnik moderne družbe vrednot, v kateri ima kultura zelo pomembno vlogo.

Boršnikov prstan - glavno nagrado - je prejela igralka Milena Muhič iz rok lanskoletnega nosilca te nagrade Borisa Cavazza. Podelili so tudi Boršnikove nagrade in diplome.

PA ŠE TO

Vodstvu Boršnikovega srečanja je poslal odprtvo pismo, ki je bilo objavljeno v Delu slovenski pesnik Tone Kuntner, ki se je obregnil ob letošnji slogan: YOU ARE ONE OF US, MY LOVE. Ker je tak slogan očitno namenjen tujcem, pravi Kuntner, predlagam, da je tudi prihodnje leto slogan (citat) v angleščini. Na letošnjem Srečanju smo tega, ki ga predlagam, lahko slišali v lokalnem, domačem jeziku v eni izmed predstav:

FOR SERVANTS BORN,
FOR SERVANTS
EDUCATED,
CREATED TO BE
SERVANTS.
(Tsankar)

NOVA KNJIGA

V Društvu pisateljev so pred kratkim predstavili knjigo Jožefa Škofa Bela krajina v običajih in zgodbah. Pisc je v knjigi ovekovečil bogato etnografsko izročilo Bele krajine tako, da je v posameznih sklopih predstavl celotno kulturno dediščino tega območja in knjiga je opremljena z izvirnimi fotografijami.

BELOKRAJSKA ŠTEVILKA "SLOVENIJE"

Slovenska izseljenska matica že sedmo leto izdaja revijo SLOVENIJA v angleščini. Namenjena je predvsem potomcem slovenskih izseljencev in tuji javnosti. Revija je visokokakovostna in kdor želi seznaniti tujca s svojo domovino, naj seže po njej, saj razen zanimivih reportaž in drugih člankov prinaša tudi prelepne barvne ilustracije. Zadnja številka je namenjena Beli krajini.

AFORIZMI Danica Novak - Petrič

MOČ

Moč noči je slaba moč.

Moč dneva

je križ z desetimi jagodami!

URA

Ura ti šteje minute.

Ura ti šteje ure.

Ura ti oznanja konec.

Zato živi danes.

ŠEL JE POPOTNIK SKOZI ATOMSKI VEK

Matej Bor (1913 - 1993)

5

Sel je popotnik skozi atomski vek
in je dobil službo.
Nočno.
V kombinezonu, gumijastih škornjih
in z brizgalno v rokah
je hodil po ulicah
in spiral umazanijo,
ki jo je nanje odlagal atomski vek.
Pa je našel tam rdečo vrtnico.
Pobral jo je in očistil
in si jo zataknil v gumbnico.
— Kako naj ti povrnem?
je rekla roža.
— Ne osuj se,
dokler bo v mojem srcu še kaj veselja.
In še preden je izgovoril do kraja,
se je roža osula.
— Čudno čudno, je pomislil
in se kar tak
v kombinezonu in gumijastih škornjih
spustil v svoje srce,
in ko je hodil po njem,
se mu je zdelo,
da hodi po mrakotnih,
zatohlih, brezkončnih kanalih,
kamor vse noči izpira umazanijo,
ki jo na ulice odlaga atomski vek.
In zdelo se mu je, da ve,
zakaj je roža ovenela.

6

Sel je popotnik skozi atomski vek
in srečal popotnika.
Ta mu je rekel: Kam?
— Ne vem.
— Tudi jaz ne.
— Pa pojdi z menoj, kamor prideva, prideva.
In sta šla.
Tretji se jima je pridružil,
ne da bi vprašal, kam gresta,
vesel, da je nazadnje našel pravo pot.
In tako je bilo s četrtim in šestim in desetim
in tisočim in stotisočim.
Tedaj pa je rekel prvi popotnik drugemu:
Kam gredo vti ti ljudje?
— Za nama.
— In ne vedo, da midva ne veva, kam greva?
— Ne.
— Torej jim morava povedati.
— Nikar, je rekel oni. To naju bi stalo glavo.
Rajši se ločiva in pojava vsak svojo pot.
In sta se ločila.
Za njima pa je nastal tak trušč in hrušč,
da se je od njega tresel ves atomski vek.
Vse se je prepiralo,
katera od poti,
ki sta jo ubrala ona dva, je prava.
In še preden je prišel popotnik tako daleč,
da bi bil varen pred krvjo,
je začela teči kri.
Svetl od nje
je stal na pobočjih časa
in gledal navzdol po atomskem veku.
In je bil žalosten, tako,
da ga je celo žalost zapustila.

Continuation from previous issue

A WANDERER IN THE ATOM AGE

Matej Bor (19913 - 1993)

V

A wanderer went through the atom age
and found a job.
An all-night job.
In dungarees, gum-boots,
with a sprayer in his hands
he walked the streets
washing away the filth
left by the atom age.
He found there a red rose,
took it, cleaned it,
and put it in his button-hole.
»How can I repay you?«
said the rose.
»Don't shed your petals
while there's any joy left in my heart.«
But before he could finish his words,
the rose shed its petals.
»Strange, how strange,« he thought;
and just as he was,
in dungarees and gum-boots,
he plunged deep into his heart;
and while he walked in it
he felt
as if he walked through murky
stifling sewers without end,
where all night long he washed away the filth
piled up in the streets by the atom age.
And he thought he knew
why the rose had withered.

VI

A wanderer went through the atom age
and met a traveller,
who said to him: »Whither bound?«
»I've no idea.«
»Nor have I.«
»Then come with me, we'll land up somewhere.«
And they went.
A third one joined them
without asking their direction,
glad to find at last what seemed to be the way.
And so it was with the fourth, the sixth, the tenth,
the thousandth and the hundred thousandth.
Then the first wanderer asked the second:
»Where are these people off to?«
»They follow us.«
»Don't they know we've no idea of the way?«
»They don't.«
»Then we'd better tell them.«
»On no account,« he said, »they'd kill us if we did.«
»We'd better part, each going his own way.«
And they parted.
But behind them there arose such pandemonium
as shook the entire atom age.
All were quarrelling
as to which of the roads
taken by those two was the right one.
And even before our wanderer could get far enough
to escape the bloodshed,
blood began to flow.
Bespattered by it
he stood on the outskirts of time
and stared down at the atom age,
so sad
that Grief itself now shied away.

SPORTRET

Z NASLOVNE STRANI

ELEONORA WHITE

V Sydneju živeča Slovenka Eleonora White je prejela 2. novembra letos za svoje dobrodelno delo nagrado "Good samaritan award". Na svečanosti podelitve tega priznanja sta bila v imenu Slovencev prisotna častni konzul RS Alfred Brežnik ter soprogla predsednika Slovenskega društva Sydney, Ana Sernek.

Eleonora White posveča svoj čas predvsem zbirjanju denarja za otroke in siromašne. Tako je leta 1990 poslala na otroško bolnico v Ljubljano 12.806 avstralskih dolarjev, leta 1993 pa še 8.000. Trenutno zbirala denarna sredstva za otroško bolnico v Murski Soboti. Seveda zbirala prostovoljne prispevke tudi za Avstralce, trenutno za Fred Hollow Foundation, fondacija nedavno umrlega avstralskega očesnega špecialista. Eleonora prireja razne koncerte in ni ji težko hoditi od hiše do hiše in prodajati srečke za srečolove. Samo rafinerija nafte ji podari vsako leto po 500 dolarjev. Vsak mesec ima v Cronulli svojo stojnico, kjer ji pomaga tudi Cvetka Berginc iz društva Triglav, v Fairfieldu pa neka gospa Skotkinja.

Eleonora je članica različnih avstralskih organizacij. Ukvarya se tudi z avstralskimi otroki, s katerimi prireja različne igrice, dobiček teh pa pošilja slovenskim otrokom v Slovenijo.

Na fotografiji na prvi strani našega časnika je Eleonora slikana s svojim vnukom Adamom Patrickom Dumbar Parsonage, ki je po ocetu osma generacija Avstralcev. Posebno je ponosna nanj, ker je prav letos dobil diploma syneyske univerze "Faculty of Health Sciences School of Physiotherapy". Sicer ima Eleonora štiri vnuke, tri fante in eno dekle. Takšnih ljudi je danes med nami malo. Zato z vsem srcem čestitamo Eleonori White za prejeto nagrado, ji želimo še veliko uspeha, naše rojake Slovence pa prosimo, da jo podprejo s prispevkami kadar je le mogoče.

Ljubljana, Žale - ob lipi sprave

VSI SVETI, VERNE DUŠE...DAN MRTVIH

Prvi dnevi novembra so minili v Sloveniji v znamenju vseh svetih. Državne delegacije so uradno počastile spomin na vse, ki so padli v vojni za Slovenijo. Drugi ljudje so romali na pokopališča, kjer počivajo njihovi najdražji. Nadškof dr. Alojzij Šuštar je daroval mašo v cerkvi vseh svetnikov na ljubljanskih Žalah.

Ob Lipi sprave so se zbrali letos že šesto leto. Stanislav Klep je dejal, da je postanek pri Lipi sprave, nad katero bedi Odrešenikovo znamenje, spomin na vse tiste, ki so umrli nasilne smrti in nimajo zaznamovanih grobov, na katere bi bližnji lahko položili cvetlico ali prižgali svečo. "Prav tako je spominski dan vseh, ki jim je pred pol stoletja vzela življenje neomejena Moč in jim po razglaseni osvoboditvi ni pustila svobode večnega počitka v miru. Današnji spominski večer posvečamo tudi ljudem, ki so med okupacijo politično delovali in bili pobiti samo zato, ker so bili nasprotniki totalitarne partije". Klep je imenoval Fenouša Emmra, Marka Natlačena, Narteja Velikonja, Crtomirja Nagodeta, Iva Peršuha, Avgusta Praprotnika in Leona Rupnika. Irena Virant pa je dejala, da je med Slovenci kosila Zloba v podobi kljukastega križa, fašistične butare ter srpa in kladiva.

Predstavniki republiške Zveze združenj borcev in udeležencev Narodno osvobodilne vojne ter žrtve fašističnega nasilja pa so položili vence na grobišča in spominska obeležja za padle partizane.

Novinar Boris Jež je v Delu zapisal, da so Slovenci še daleč od sprave in da "nas je Dan mrtvih tudi letos razdvojil...na grobove 'ene strani' in na grobove 'druge strani'...noben nekdanji domobranec ni spregovoril besed sprave ob grobovih padlih partizanov in prav tako se ni noben partizan na primeren način spomnil svojih nasprotnikov".

One of the leaders in
refrigerators, freezers,
stoves, ovens,
washers & dryers.

gorenje pacific

Domestic Appliances

0285/LITTLE & ASSOC.

Queensland

Z JOŽETOM VAHOM se je pogovarjala Stanka Gregorič

UTRINKI IZ NAŠE SLOVENSKE SKUPNOSTI

S.G.: Jože, minili sta dve leti in več, ko ste mi tistega junija jutra po telefonu prvi sporočili, da je Slovenija proglašila svojo državnost. Kaj je počel Jože Vah po tem datumu?

J.V.: Moja glavna vloga takrat je bila vloga predsednika Slovenskega narodnega sveta, v sklopu Avstralske slovenske konference. Vedel sem, da je treba Sloveniji pomagati na način, ki je bil dostopen samo nam Slovencem, ki živimo v drugih državah po svetu. Stopili smo v stik z avstralskimi parlamentarci, ki so prenašali naše želje v Canberro, v avstralski parlament, dajali smo intervjuje avstralskim medijem, demonstrirali, pisali pisma itd. Kasneje se je pokazalo, da je bilo naše delo učinkovito, saj je bila Avstralija prva prekomorska država, ki je priznala Slovenijo.

Moje drugo važno delo so bile oddaje v slovenskem jeziku na radiu.

S.G.: Koliko let že pripravljate in vodite te oddaje?

J.V.: Peto leto na radiu 4 CRB FM, na 4 EB v Brisbanu pa nekaj let več. Te oddaje pripravljam naizmenično z Anico Cudermanovo in Marico Podobnikovo. Pri oddajah na 4 CRB mi pomaga tudi žena Albina.

S.G.: Kaj pa vaše društvene aktivnosti?

J.V.: Žena je trenutno podpredsednica, no to nedeljo je občni zbor in bodo nove volitve.

A.V.: V Slovenskem avstralskem klubu Planinka sem tokom let poprijela za vsako delo tako v kuhinji, kot tudi pri drugih opravilih. Pletla sem in kvačkala, izdelovala porcelanske figure, ki smo jih prodajali ali delili kot dobitke na loterijah.

J.V.: Naj povem še to, da je Planinka najstarejša slovenska organizacija v Avstraliji, saj bo januarja 1994 praznovala svojo 42. obletnico.

S.G.: Pred kratkim sta obiskala Slovenijo, opišita mi nekaj svojih vtisov.

J.V.: Odnesla sva zelo dobre vtise, čeprav bo vzelo veliko let, ko bomo lahko Slovenijo primerjali z zahodnimi državami. Ljudje s katerimi sva govorila midva so bili zadovoljni. Srečala sva se med drugim tudi z našim Janezom Janšo.

S.G.: Kakšno je vaše mnenje o slovenskih strankah?

J.V.: Za nas izseljence je najbolje, da pomagamo Sloveniji v celoti, ne pa posameznim strankam.

S.G.: Vrniva se k vašemu prostovoljnemu delu na radiu. Ali prejemate iz Slovenije kakšno pomoč?

J.V.: Po pravici povedano, sem zelo razočaran, saj mi je ob obisku domovine obljudil Branko Bergant z Radia Slovenije pošiljanje poročil po faxu pa do sedaj še ni prispelo nič. Prav tako mi je na Slovenski izseljenski matici obljudila gospa Dolinarjeva kasete z narodno zabavno glasbo pa tudi od tam še ni nič prispeло, ko pa sva jo iskala na Matici je ni bilo. Tudi po trgovinah nisem našel kaj prida kaset. Vedeti morate, da je naše delo popolnoma prostovoljno, radijski studiji zelo oddaljeni, pa še dodati moramo denar iz svojega žepa.

S.G.: Vaše čudovito znamenje, ki mu pravite kapelica, na hribčku društva Planinke je naredila na mene poseben vtis. Ideja z imeni umrlih Slovencev se mi je zdela tako originalna in spoštovanja vredna, da vas moram povprašati več o tem.

J.V.: Povedal vam bom to, kar mi je priporovedoval Mirko Cuderman. Prvi poskus o graditvi znamenja se je pojavi že kmalu po nakupu zemljišča pred dvajsetimi leti. Naš arhitekt pokojni Cveto Mejač je naredil načrte, ki pa so ležali nekaj let v predalu. Marica Podobnik se je ponovno zavzela in pričela z

nabiralno akcijo. Ko je bilo dovolj denarja, je bil načrt predstavljen tukajšnji občini. Karlo Knap je obljudil vodstvo gradnje in tako je s svojimi pomočniki znamenje tudi zgradil. Na red in čistočo okrog kapelice gleda nekaj naših rojakov, največkrat pa se tam vidi Marico Podobnik.

Znamenje smo prekrstili v "kapelico". Služi nam tudi kot spomin na pokojne in kot seznam imen umrlih rojakov v Queenslandu. Trenutno je na ploščicah, ki so pritrjene na kapelici 70 imen umrlih. Kapelico je blagoslovil ljubljanski pomožni škof Jože Kvas, ki je ob obisku Avstralije oz Queenslanda posadil smrek, ki na našem zemljišču lepo raste. Prvotne slike je naslikal pokojni Cveto Mejač. Na čast Materi Božji Brezjanski Mariji pomagaj, Beg v Egipt (značilno za nas begunce). Sv. Krištof (zavetnik popotnikov), Slika trpinov (mučencev zadnjekomunistične dobe). Vse slike so izbledele in ostala je samo še Brezjanska Marija pomagaj.

NOVI ODBOR PLANINKE

Novi odbor slovenskega društva Planinka v Queenslandu je bil izvoljen 7. novembra letos:

predsednik - Stanko Heric, podpredsednik - Edi Andlovec, tajnik - Albin Orel, blagajničarka - Pavla Pregelj, gospodar - Vinko Čoper ml., nadzornika - Emil Lešnik in Franc Penko. Novi zaupniki: Emil Lešnik, Edi Andlovec, Albin Orel.

AVTOMOBILSKE DIRKE NA SONČNO ENERGIJO - SOLAR CAR RACE

Te dni potekajo ponovno avtomobilske dirke na sončno energijo od Darwina do Adelaida. Med štiriinpetdesetimi tekmovalci je ponovno in že tretjič po vrsti Mitja Lajovic, sin časnega konzula za Novo Zelandijo in med drugim tudi enega od ustanoviteljev in člena upravnega odbora našega časnika, Dušana Lajovica. Medtem, ko so drugi tekmovalci morali za "avtomobilčke" plačati milijone dolarjev, je Mitja Lajovic naredil svoje vozilo ALARUS kar sam. Pa o tem kdaj drugič.

NOVA LEKTORICA SLOVENSKEGA JEZIKA NA MACQUARIE UNIVERZI

Na slovenski radijski oddaji Radia 3 ZZZ v Melbournu smo slišali, da bo z novim šolskim letom nastopila službo lektorja za slovenski jezik na Macquarie univerzi v Sydneyu nam vsem dobro znana Breda Cebulj Sajko.

BERT PRIBAC PONOVNO V AVSTRALIJI

Znani slovenski pesnik Bert Pribac se je ponovno "za stalno" vrnil v Avstralijo. Za mesto bivanja si je tokrat izbral simpatično obmorsko mestec 300km južno od Sydneya.

VODSTVO SLOVENSKEGA DRUŠTVA MELBOURNE

Predsednik - Karl Bevc, tajnik - Virgil Gomizel, blagajničarka - Julija Campelj, kulturna referentka in članica odbora Vestnika - Vivienne Katsoulotos (Gomizel), asistentka tajnika Julie Krnel, predstavnica upokojencev in pooblaščena za zvezo z radiom - Helena Leber, zadolžen za balinarje - Darko Barba, za lovsko družino - Tone Oberstar, mladina in ansambl - Rudi Plut, asistentka tajnika - mladinka Natasha Spilar, ostali člani pa so še Tony Skrlj, Renato Smrdelj, Boris Spilar, Jože Urbančič in Stefan Mavrič.

NAŠE SOŽALJE

Jožici Gerden ob izgubi očeta, patru Niku Žvoklju v Sloveniji, ki tudi prejema naš časnik pa ob smrti njegove matere.

euro international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia
 Dining Settings Bentwood Chairs
 Rocking Chairs Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
 Scoresby VIC 3152
 Ph: (03) 764 - 1900
 Fax: (03) 764 - 1461

SYDNEY BRANCH

2A Bessemer Street
 Blacktown NSW 2148
 Ph.: (02) 671-5999
 Fax: (02) 621-3213

A KONCU SE NASMEJTE...

Ne prepisuj

- Le od koga si prepisal to grdo besedilo za nalog?
 - Ja, mama, saj to je vendar Goethe!
 - Saj sem vedela! On pa ni primerna družba zate!
- ***

Kaj je ženska, ki jo je zapustil njen Tona?
 Frajtonarca!

Razlika

Dinozavri in komunisti se razlikujejo le po tem, da so prvi izumrli.

(Ni) čudno
 Ni čudno, da vesoljna Slovenija nori za dinozavri, ko pa ji vladajo kameleoni.

DRŽAVLJANSKA

Tisti film o dinozavrih v Sloveniji že toliko časa predvajajo, da izpolnjuje vse pogoje za pridobitev državljanstva in s tem tudi lastniškega certifikata.

Razmišljanje slovenskega kmeta: "Naj še sosedu krava crkne, če se je meni pokvaril traktor!"

GLAS SLOVENIJE

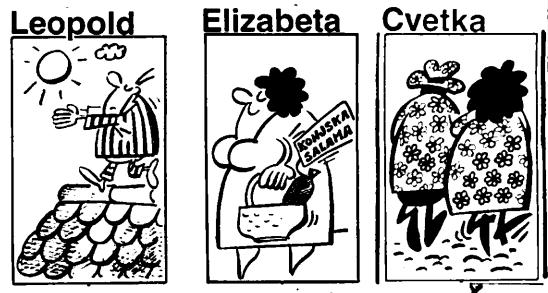
Založnik-Založba GLAS Ustanovitelji in upravni odbor-Dušan Lajović, Alfred Brežnik, Štefan Merzel in Stanka Gregorič Upravnik-Štefan Merzel, 265 Nicholson St. Footscray. Vic 3011; telefon (03) 687 5176 Glavna in odgovorna urednica-Stanka Gregorič, 2/15 Allandale rd. Boronia, Vic 3155; telefon - fax: (03) 762 6830 Uredniški odbor-Draga Gelt, Toni Gržina, Lojze Košorok, Vinko Rizmal, Ljenco Urbančič Tehnično oblikovanje, umetniška izdelava in priprava strani - Stanka Gregorič; Računalniška osnova za prvo stran - Draga Gelt;

Logo - Frances Gelt; Distribucija - S. Z. Gregorič

Informacije: STA - Fax poročila Slovenske tiskovne agencije, OBVESTILA SLOVENSKEGA VELEPOSLANIŠTVA iz Canberre in SLOVENSKEGA KONZULATA iz Sydneja, SLOVENIAN BUSINESS, SLOVENEC, DELO, DRUŽINA, VEČER, BROŠURE O SLOVENIJI, MLADINA, NAŠA SLOVENIJA, RODNA GRUDA, MLADIKA, REVIIA SLOVENIJA v angleščini, Radio SBS, 3 ZZZ

GODOVNIKI

ILUSTRACIJA - ALJANA PRIMOŽIČ. PAVLIHOVA PRATIKA

Samo naročilnike in čeke pošiljati na naslov uprave. Vse ostale prispevke pa na naslov

uredništva:
GLAS SLOVENIJE

2/15 Allandale Rd. Boronia 3155
 Victoria, Australia
 Telefon-fax: (03) 762 6830

Naročam GLAS SLOVENIJE

PRILOŽEN ČEK ZA:
 letno naročnino \$ 50.00
 ali polletno \$ 30.00

UPRAVA: GLAS SLOVENIJE

265 Nicholson Street
 Footscray, Victoria 3011

Podpisani(a)

Ulica in kraj

Država Poštna št.

Podpis Datum